

невротично-депресивний та істеричний – 24,1%, рідше спостерігається обсесивно-фобічний тип – 17,2% та вегетативні порушення – 20,7%.

У хворих похилого віку на ішемічну хворобу серця найчастіше невротичні реакції виявляються у вигляді невротичної депресії, астенії, істерії при дифузному кардіосклерозі, а при післяінфарктному кардіосклерозі – тривогою, обсесивно-фобічними проявами, які супроводжуються вираженими вегетативними порушеннями.

Урсул О.О., Гайдичук В.С.

АЛЕЛЬНИЙ ПОЛІМОРФІЗМ ГЕНІВ GST У ХВОРИХ НА ХРОНІЧНЕ ОБСТРУКТИВНЕ ЗАХВОРЮВАННЯ ЛЕГЕНЬ ІЗ КОМОРБІДНИМ ХРОНІЧНИМ ПАНКРЕАТИТОМ

Кафедра внутрішньої медицини, клінічної фармакології та професійних хвороб

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет»

Основними компонентами глутатіонової системи (ГС) є глутатіон відновлений, глутатіонпероксидаза, глутатіон-S-трансфераза. Ключову роль у захисті організму від шкідливого впливу продуктів перекисного окиснення ліпідів (ЛЮЛ), ендогенних метаболітів, різноманітних токсичних речовин, відіграє родина ферментів 2-ї фази детоксикації ксенобіотиків – глутатіон-S-трансфераз. Найбільш вивченими класами ферменту глутатіон-S-трансферази є μ (M) та θ (T). Наявність гомозиготної делеції (нульовий генотип) генів GSTT1 та GSTM1 призводить до порушення синтезу відповідного білкового продукту.

Метою роботи було оцінити стан алейного поліморфізму генів глутатіон-S-трансфераз GSTT1 та GSTM1 у хворих на хронічне обструктивне захворювання легень із коморбідним перебігом хронічного панкреатиту. Делеційний поліморфізм генів GSTT1 та GSTM1 досліджено у 40 хворих на ХОЗЛ із коморбідним перебігом ХП (основна група) та 20 практично здорових осіб (контрольна група). Усі пацієнти та волонтери дали письмову інформаційну згоду на участь у проведеному дослідженні. Для визначення делеційного поліморфізму генів GSTT1 та GSTM1 застосовували метод алей-специфічної полімеразної ланцюгової реакції (ПЛР). Активність процесів ПОЛ визначали спектрофотометричним методом. Активність системи антиоксидантного захисту вивчали за вмістом у крові глутатіону відновленого, глутатіон-S-трансферази та глутатіонпероксидази.

В результаті проведеного дослідження встановлено, що серед пацієнтів на ХОЗЛ із коморбідним перебігом ХП носіїв делеційного поліморфізму гена GSTT1- було 8 (20%), відсутність делеції гена GSTT1+ виявлена 32 (80%) хворих. У контрольній групі делеційний поліморфізм гена GSTT1- був виявлений у 2 (10%) осіб, відсутність делеції гена GSTT1+ - 18 (90%) спостережених. В той час як частота делеційного поліморфізму гена GSTM1- була виявлена у 21 (52,5%) особи, відсутність делеції гена GSTM1+ - 19 (47,5%) осіб. У контрольній групі відповідно у 6 (30%) та 14 (70%) осіб. Встановлено, що у хворих із генотипом GSTM1- рівень МДА плазми був вищим на 20,93% ($p < 0,05$) у порівнянні із групою хворих із генотипом GSTM1+. Вміст відновленого глутатіону у крові у хворих із null-генотипом (GSTM1-) був на 34,18% ($p < 0,05$) нижчим у порівнянні із групою хворих з нормальним генотипом (GSTM1+). Також спостерігалось зниження активності глутатіон-S-трансферази на 14,25% ($p < 0,05$) у групі хворих із генотипом GSTM1- у порівнянні із групою хворих із генотипом GSTM1+. Вірогідної різниці величини глутатіонпероксидази у групі хворих із null-генотипом не спостерігалось ($p < 0,05$) у порівнянні із групою хворих з нормальним генотипом.

Аналогічні дані були отримані у групі хворих на ХОЗЛ із коморбідним ХП носіїв null-генотипом GSTT1. А саме спостерігалось зростання рівня МДА плазми на 23,45% ($p < 0,05$), зниження рівня глутатіону відновленого на 25,93% ($p < 0,05$) та глутатіон-S-трансферази на 15,72% ($p < 0,05$) у групі хворих із генотипом GSTT1- у порівнянні із групою хворих із генотипом GSTT1+. У групі хворих на ХОЗЛ із коморбідним ХП носіїв null-генотипу (GSTT1-M1-) спостерігалось вірогідне зростання ступеня ПОЛ ($p < 0,05$) на фоні зниження рівня антиоксидантних захисних систем ($p < 0,05$), а саме відновленого глутатіону та глутатіон-S-трансферази у порівнянні із групою хворих з генотипом GSTT1+M1+.

Отже, в результаті проведеного дослідження встановлено зростання частоти делеційного поліморфізму гена GSTM1 на 22,5% у групі хворих на ХОЗЛ із коморбідним перебігом ХП у порівнянні із групою практично здорових осіб.

Федів О.І., Сішійська І.О.

КЛІНІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА У ХВОРИХ НА ПЕПТИЧНУ ВИРАЗКУ ШЛУНКА ТА ДВНАДЦЯТИПАЛОЇ КИШКИ У ПОЄДНАННІ З АРТЕРІАЛЬНОЮ ГІПЕРТЕНЗИЄЮ І ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ ТИПУ 2 ПРИ ВПЛИВІ ГЕНА CAG A ІНФЕКЦІЇ H.PYLORI

Кафедра внутрішньої медицини та інфекційних хвороб

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет»

Вплив гену H. pylori на процеси системного запалення через біохімічні ланки метаболізму (активація процесів перекисного окиснення ліпідів, розвиток метаболічної інтоксикації), порушення системи гемостазу призводять, у подальшому, до розвитку атеросклерозу (АС) і артеріальної гіпертензії (АГ), та, не виключно, цукрового діабету (ЦД), що обтяжує перебіг основного захворювання.